

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ÅRG. IX.—N:R 9.

WINNIPEG, MAN., 28 FEBRUARI 1901.

LÖP. N:R 364.

Parlamentet.

Arbetet i parlamentet går friskt undan. Alla regeringspropositioner väntas blifva förelagda i parlamentet denna vecka. Minister Davies tillkännagaf, att alla regeringsfartyg skola byggas i Canada för att uppmuntra skeppsbyggeriet inom landet.

Statsutskottet för bet-ockerindustrin kommer att behandlas i budgettalet. Mr R. L. Richardson har framlagt ett förslag om taxering af de 25 millioner acres land, som C. P. R. fick 1881. Mr Sifton har gifvit notis om åtskilliga ändringar i landlagen. Gen. postmästaren förklarade, att postverket snart skall komma att bära sig själf. Ett förslag att höja representanternas arvode fr. 1000 dollars till 1500, har förkastats af regeringen.

Manitobas legislatur

öppnades förliden torsdag af löjtg. McMillan. Akten var mycket högtidlig och åskådarskaran ovanligt stor.

I trontalet vidrördes tronskiftet i England samt kriget i Sydafrika. Blant lagförslag, som bebådades, märktes kontrakten med N. P. och C. N. bolagen, ett förslag om obligatorisk skolgång för alla barn i skolåldern inom provinsen, samt ett förslag att ytterligare ändra vallagen.

Debatten på trontalet afsutades i tisdags med längre tal af representanten för Minnedosa, som underkastade regeringen en skarp kritik. Järnvägskontraktpropositionen är under tryckning, och om riktet talar sanning, lär den konservativa majoriteten enhälligt komma att understödja köpet.

Prohibitionslagen.

eller liquorlagen, som denna Mr Hugh John Macdonalds betydande skapelse och kallas, blef i fördags förklarad okonstitutionell af provinsens högsa domstol, som afgaf ett enhälligt utslag, att provinsen med denna lag öfverträdde sin befogenhet. Provinsen har rätt att reguleras men ej att förbjuda handelen med spritdrycker, hvilken istänmda makt endast tillkommer dominionparlamentet.

Detta är ju ett hårdt slag för provinsens nykterhetsvänner, men utgången kom ingalunda öfverraskande. Lagen kommer att hänskjutas till Privy Council, om nykterhetsvännerna villja bestå sig det nöjet. Premier Roblin har afsagt sig all gemenskap med lagen, och vill ej vidare befatta sig med densamma. Han är konsekvent.

Canadas handelsutbyte med England är i ständigt stigande, tack vare preferentialtariffen. Enligt den nyss utkomna statistikens utgjorde handelsutbytet med moderlandet 1900 öfver \$152½ mill. mot \$100½ mil. 1897, samma år preferentialtariffen kom i kraft. Exporten till Great Britain utgjorde \$107,736,368 mot \$77,227,502 tre år förut. Importen från nämnda land förlidet är uppgick till

\$44,789,730, mot 29,412,188 1897, lämnande en handelsbalans till Canadas förmån på öfver \$50 mill.

Handelsutbytet med Förenta Staterna ställer sig emellertid ej så fördelaktigt. Hela handelsutbytet med detta land utgjorde förlidet år \$178 mill., en ökning af \$67 mill. sedan 1897. Exporten till Förenta Staterna har under de sista tre åren ökat med något öfver \$19 mill., under det importen uppgår till \$48 mill., eller 2½ gång så mycket som exporten. Detta har sin förklaring däri, att en massa råmaterial och tillfrött god för försäljning införes från Förenta Staterna emedan det ej kan erhållas i England. Canadas hela handelsomsättning visar ett mycket fördelaktigt överskott.

Enligt den korrespondens, som offentliggjorts mellan N. P. presidenten Mellan och en del personer i Winnipeg, framgår, att bolaget ej var så angeläget att sälja ut i provinsen och därför klämt till med en försvarlig summa. President Mellan lofvade att för ett kontrakt sådant som C. N:s, bygga en särskild sammanbindningsbanan till Duluth, och frakta hvetet för 10 cent. Inga höder hade mött för ingående af kompaniskap med Manitoba regeringen, ty Manitoba systemet är en afdelning för sig själf. Vidare förklaringar väntas i dessa underhandlingar.

CANADA.

Quebec.

— Ön Anticosti kommer att förenas med Canada.

— Montreal ämnar uppressa ett \$30,000 monument för de i Afrika fallna krigarna.

— Hamnstyrelsen ämnar tvinga det O'Connorska syndikater att uppfylla sina kontrakt.

— C. P. R:s trafikmedel för veckan upp till den 2 feb. var \$499,000 mot \$476,000 förlidet år.

Ontario.

— Englands krouppris kommer att besöka Canada i September.

— Smittkoppor har utbrutit i Toronto och ett halft dussin andra platser inom provinsen.

— Vid Stony Lake, ej långt från Peterboro, blef W. Hull ihjalskjuten af en man vid namn Sharp.

— Hemska, sa Rydingen. En medicine studerande i Belleville har häktats för det han stulit ett lik ur en graf.

— Mr W. Hazelfield från Manitou, Man., hvilken befinner sig på bröllopsresa, höll härom natten på att blifva ihjalskjuten af sin hustru i ett hotell i Woodstock.

— Premier Ross i sitt budgettal härom dagen yttrade, att regeringen voro villig att bygga en järnväg mellan North Bay och Timiscamingue, en landssträcka som settas upp raskt. Överskottet i statskassan uppgår till \$200,000.

Rat Portage.

— Storframmande. Två små flickor hafva kommit till svenskstaden för stanna "for good". — Mr

John Kron har fått Klondyke feber och begifvit sig af till Sultana.

— En stockholms flicka anlände hit för en tid sedan och gästade för närvarande till John Hansons. — Mr P. G. Peterson med familj ankom i en snar framtid flytta till sin farm nära Winnipeg. — Mrs John Houson ligger svårt sjuk i typhoid feber. — Söndagen den 10de åtföljde den Lutherska sängkören stud. Bergstrand till Sultana och förhöjde stämningen vid gudstjänsten därstädes. J. Carlsons mottog kör och predikant på ett hedrande sätt och en hvar berömde deras gästvänlighet. Ett hjärtligt tack åskade vänner! — Söndagen den 24de predikar stud. J. I. Bergstrand i Whitemouth. — Mr Albin Swanson har en längre tid legat sjuk i rheumatism, men är nu så pass på bättringsvägen att han kan sitta upp. — Studerande Bergstrand besökte Port Arthur och kringliggande platser den 21sta.

— Från Rat Portage skän. baptist församling meddelas: Det torde förundra somliga af "Canadas" läsare och läsarinor att ingenting varit synligt om scand. bapt. förs. under året 1900. Har den dött ut torde någon fråga. Ingalunda. Visserligen ha två dött under året men den tiden torde ej vara så långt afslagen, då deras plats kommer att upptagas af någon ny Rebecka eller Ruth. Förs. har gått framåt både andigt såväl som lekandigt. Var trefliga kyrka, hvilkens botövning inbuddis i hälleberget, är färdig och invigdes för den höst, och fullt färdig kostar församlingen \$2000. Årsumma summa fins enskuld dock icke stor i förhållande till det ringa antal medlemmar och den korta verksamhetstiden. Predikan hålles till svidare i kyrkan två gånger hvarje söndag, kl. 11 f. m. och 7. 30 e. m. af församlingens pastor J. H. Erickson. Den 5 jän. på kvällen firade församlingen sitt årsmöte, det fjärde i ordningen af sin tillvaro. Af revisorernas räkenskaper framgick att inkomsterna under året varit för kyrkobygget och verksamhet \$973.50 och utgifterna \$960.10. Alla tjänstemännen hedrades med återval. P. B.

Manitoba.

— Skridsko- och curlingbanorna i Miami förstördes af eld i fördags morse. Två personer i staden ha arresterats för hvetestöld.

— 24 rekryter från Portage la Prairie ha antagits för Baden Powells poliskår i Sydafrika.

— Kapten Wm Robinson i Selkirk har erbjudit premier Roblin en cheque på \$250,000 som säkerhet för att han skall duplikera N. P. systemets 350 mil i provinsen med stationer och rullande material för 3½ mill. dollars.

— Järnvägsfrågan är nu provinsens stora diskussionsämne, och man kan se hur det smånta lokalfintresset framträder i naken hansynslöshet, blind för alla konsekvenser. Så yrkade härom dagen en delegation från 240 liberals i Westbournekretnen hos sitt ombud, att han skulle understödja

köpet. Befolkningen på landsbygden ser endast till det principiella, utan att efterfänska, om priset eller villkoren äro för grovt tilltagna.

Skandinavien.

Gudstjänster hållas om söndag i de lutherska kyrkorna som följer: Kyrkan i Norge på f. m. kl. 11 och i kyrkan i Scandinavia på e. m. kl. 3.

Ett s. k. "basketparty" hålles i norska roten hos Mr S. Vetteland om tisdag kväll den 5te mars kl. 8. Alla äro hjärtligt inbjudna.

N. W. Territorierna.

— Roadmaster A. Olson har blifvit transporterad till linien Cranbrook-McLeod och bosatt sig i Fernie, B. C.

— Ett passagerarätåg urspårade i torsdags på Soobanan ej långt från North Portal. 70 passagerare funnos ombord, men ingen skadades.

— Commissioner Ogilvie i Yukon har resignerat och till hans efterträdare har utnämns Mr J. H. Ross, medlem af N. W. T:s regering.

— Mr John F. Lindsay i Mossomin har fått arfa en hel million efter en släkting i Australien. Det var genom en ren hänfelse han fick reda på detta arf, och han har nu varit däröfver och bevisat sina rättigheter. Förmögenheten består i jordegendomar och kreatursjordar, hvadan arftagaren ämnar inom kort flytta öfver till antipoderna.

British Columbia.

— Smittkoppor har utbrutit i Fernie.

— British Columbias legislatur öppnades i torsdags.

— De olyckliga offren vid grufolyckan på Vancouver, bringas nu upp i dagen. En del äro oigenkännliga. Orsaken till olyckan är ännu ej utönt.

— British Columbiaregeringen ämnar förära de från Sydafrika återvändande soldaterna jordstycken å 160 acres, skattefria för sju år samt åtföljda af en pänninge gifva.

Utlandet.

En stark köldväg synes ha gått öfver Europa. På europeiska kontinenten ha flera personer frustit ihjäl.

I Kina hålla makterna fortfarande på att underhandla med kineserna.

Stålfabrikanterna i Nordamerika ha nu slagit sig tillsammans. Deras kapital representerar 1,100 millioner dollars.

Engelska parlamentet kommer att anslå £100,000 åt Lord Roberts. Regeringen har beslutit lägga tidningen Truth i London under militärensensur med anledning af bladet boervänlighet. Under debatten af ett förslag i rusdrycklagen förklarade en medlem, att prohibition, hvarhelst den försöks i Förenta Staterna, varit ett "valdigt misslyckande".

Konung Edward har i dagarna aflagt besök i Tyskland hos sin syster, enkekejsarinnan Frederick.

En fruktansvärd sjöolycka inträffade i fredags i "Gyllene Porten", det ryktbara inloppet till San Francisco. En stillahafsbångare Rio de Janeiro stötte på en klippa under dimman och sjönk. En pauc uppstod, hvilket försvårade räddningsarbetet. 128 personer omkommo. Endast 79 räddades.

En häresande historia berättas från Ungern. Bondon Mathyej Dobog hade på marknaden sålt boskap och vid hemkomsten placerat den därför erhållna summan 450 kr. i sedlar, på bordet i hvardagsrummet, som han därefter lämnat på en kort stund. Under hans frånvaro började hans treåriga son leka med sedlarna och klippa dem i bitar med en sax. Då fadern fick se detta råkade han i fullständig raseri. Han bar ut gossen på gården, lade honom på huggkubben och slog ihjäl honom med en hucka. Mathyejs hustru, som i köket hållit på med att bada sin ettåriga lilla dotter, skyndade ut vid gossens skrik och vid åsynen af det i dödsryckningarna skalfvande barnet träffades hon af slag och föll död till marken. Under tiden gick den lilla i badbaljan sittande flickan ned i vattnet och drunknade. Den omänskliga fadern själlgick in och hängde sig i en af takbjalkarne.

Boer-kriget.

Från Sydafrika komma nyheter af motsäggande notiser. Enligt nyhetererna de senaste dagarna synes De Wet vara illa ute, i det öfverste Plumer och andra chefer ha skingrat hans trupper och förhindrat hans inträngande i Capekolonien. I Transvaal har ett par blodiga strider ägt rum. General Methuen hade en skarp strid vid Wolmaranstad, där han slutligen lyckades fördriva boerna med en förlust af 46 man i döda och sårade. Boerna urspårade ett tåg vid Klip River och togo en massa födoämnen, som nog kommo dem väl pass. Ett annat tåg, som förde general Kitcheners bagage, urspårades och förstördes. Generalen befann sig själf på ett tåg som gick ett stycke före, och kan tacka sin tur att han änyo undgick att falla i boernas händer.

De kampande boerna säges vara i en sorglig kondition, utsvultna, kladda i trasor, och flera kommandon sägas vara villiga att nedlägga vapen. Som dylika notiser förekommit allt emellanåt sedan kriget utbröt är ej godt att veta, hur mycken tilltro bör sättas därtill. Det engelska parlamentet har nu sammanträd och då komma icke andra än för ministären gynnsamma notiser ut. Val vore det att detta olyckliga krig blefve ändadt, ty utgången synes vara gifven sedan president Kruger misslyckats i sina försök att åstadkomma en europeisk intervention.